

Det vil gaa ham, som det gik under en lignende Situation, som ligger langt tilbage, og som er skildret af Poul Møller:

Din Fred og din Morskab er Pokker i Vold,
Din Leg er forspildt, og din Grød bliver kold,
Og slide du maa som en Hest,
Din Fred den er fløjten, og Fryden er væk,
Du læser dig sikkert kaput,
Du ryster og blegner vel sagtens af Skræk
Ved Tankerne blot om den rædsomme Sæk,
Som tømme du maa absolut.

Jeg vil haabe, at der skæres dygtigt ned, og jeg vil ønske, at Ministeren og de Mænd, der kommer til at staa for det, vil gøre et godt og redeligt Arbejde. Jeg skal anbefale Lovforslaget paa det bedste.

Sneum: Jeg skal ikke svinge mig op til lignende Højder som den foregaaende Taler. Jeg skal kun knytte et Par ganske korte Bemærkninger til det Lovforslag, vi har til Behandling her.

Dansk Biblioteksvæsen har i den sidste Menneskealder haft en rivende Udvikling, og Lovgivningsmagten har ogsaa flere Gange i de sidste 25—30 Aar beskæftiget sig med vore Biblioteksforhold. Jeg tror, man har Ret til at sige, at Rigsdagen ikke i særlig Grad har forsømt sin Opgave overfor vore Biblioteker. Det Udvalg til Drøftelse af Forhold vedrørende Statens Biblioteksvæsen, som af Undervisningsministeriet blev nedsat i Oktober 1924, tog jo Initiativet til det Lovforslag om Pligtaflevering af Aviser til Statens Samlinger, der blev vedtaget her i Rigsdagen i Samlingen 1924—25. Det foreliggende Lovforslag, som Ministeren fremsatte i Landstinget den 4. Marts d. A., er ogsaa et Resultat af Biblioteksudvalgets Arbejde, og Ministerens Forslag var en ordret Gengivelse af det Forslag, som Biblioteksudvalget fremsatte i sin omfattende Betænkning, som er Medlemmerne bekendt. Biblioteksudvalgets og altsaa ogsaa Ministerens Forslag bærer Præg af de divergerende Strømninger, som man i Betænkningen kan se har gjort sig gældende under Forhandlingerne i Biblioteksudvalget. Det er imidlertid lykkedes under Forhandlingerne i Landstinget at naa til Enighed om en Ordning, som efter min Opfattelse paa væsentlige Punkter betyder en Forbedring af Ministerens Forslag. Jeg skal ikke omtale alle Forslagets Enkeltheder, men kun gøre nogle

Bemærkninger til et Par af dets Bestemmelser.

Det fastslaas i § 1, at det kongelige Bibliotek, Statsbiblioteket i Aarhus og Universitetsbiblioteket hver skal have Ret til eet Frieksemplar. Til det kongelige Bibliotek og til Statsbiblioteket i Aarhus er der Pligtaflevering, medens Universitetsbiblioteket skal rekvirere de Ting, som det ønsker at have. Landstingsudvalgets Ordfører udtalte i Landstinget ved Lovforslagets anden Behandling, at denne Undertagelsesstilling for Universitetsbiblioteket var sat ind efter dette Biblioteks eget Ønske. Der er altsaa ikke noget at sige til denne Bestemmelse. Jeg udtaler min Tilfredshed med, at man med Hensyn til Pligtafleveringen har stillet det kongelige Bibliotek i København og Statsbiblioteket i Aarhus paa lige Fod. De fire politiske Partier i Landstinget og Ministeren har her tiltraadt en Ordning, hvorefter det kongelige Bibliotek og Statsbiblioteket i Aarhus bliver sidestillet med Hensyn til dansk Litteratur, og jeg tror, det er en forstandig Ordning, der her er truffet. Det er af mange Grunde hensigtsmæssigt, at der findes komplette Samlinger af dansk Litteratur baade i København og i Aarhus; det studerende Publikum faar lettere Adgang til Samlingerne, og hvis der kommer Ildebrand i det ene Bibliotek, har man altid det andet i Behold.

I § 1 i Ministerens Forslag er benyttet Udtrykket „Rekvision af Tryksager“. I Forslaget, som det er vedtaget ved tredje Behandling i Landstinget, er Udtrykket Rekvision erstattet med Ordet Paakrav. Man ser af Forhandlingerne ved første Behandling i Landstinget, at det er det ærede Medlem af Landstinget Hr. Edvard Brandes, der har øvet sit filologiske Talent i kritiske Vendinger angaaende Udtrykket Rekvision, som han finder uklart for almindelige Mennesker. Nu har jeg ellers stor Respekt for det ærede Medlem af Landstinget Hr. Edvard Brandes, naar han udtaler sig om filologiske Problemer, men det forekommer mig dog, at han her er kommet noget ved Siden af med sin Kritik. Landstinget, der jo er det overvejende, besindige og regulerende Ting, har imidlertid været enigt med ham, og Ministeren, der som bekendt ikke er nogen